

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Negotiationis
Spiritualis Industriis

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066367

Industria XXVIII. Ut Actus nostri sint meritorii, utque Industriæ nostræ
utiles, oportet, ut sensum & notitiam actuum, affectuum, verborum, mens
nostra veram, formalem, vivacem habeat, tunc quando ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-45372

INDUSTRIA XXVIII.

*Ut actus nostri sint meritorii, utq; Industria
nostra utiles, oportet, ut sensum & notitiam,
actuum, affectuum, verborum, mens nostra veram,
formalem, vivacem habeat, tunc
quando illos & illas
exercet.*

VSitatum est inter homines, bonorum operum
meditatores, propositores, immo etiam
practicatores atque factores, quod mentis suæ
mentem, verborumque suorum sensum non te-
neant, linguamque (ut ajunt) suam non intelli-
gant. Atque hoc contingere, vix ullus est (exi-
miè diligentes in suis actionibus, libens excipio)
etiam spiritualis homo, qui non experiatur. Nam
v. g. quis ita accuratus est recitator Psalmorum
Davidis, ut ubique attendat, & efformet in ani-
mo suo, veram & vivam Davidis mentem atque
affectionem? quis dum ab aliquo alio conscriptas
recitat orationes, expendit considerationes, con-
cipit proposita? quis, inquam, in eis, non dico
Auctoris, sed suam mentem propriam assequitur
& advertit? Quàm sæpè experimur, nos, quan-
do in Oratione, à nobis etiam factâ, dicimus:
Amo te Deus meus, Doleo quòd te offenderim,
Detestor peccata omnia, Æstimo te super omnia,
Propono hoc vel illud vitare, in eo me emenda-
re, Fiat Voluntas tua sicut in cœlo & in terra, Vias
tuas demonstra mihi, Fac me JESU Christo
Crucifixo, pauperi, contempto, dolenti similli-
mum, Condono propter te omnes injurias. Fac

M 2

me

188.

me aliquid hodie propter te sustinere adversi sensui, ac voluntati meæ &c. quàm sæpe, inquam, experimur, nos, dum talia similiaque proferimus ore, ac fortè etiam aliquomodo mente, tamen horum omnium vivacem, immo nec realem formalemque apprehensionem ac sensum in animo habere. Quo fit, ut passim orationes, proposita, affectus, postulataque nostra, licèt naturâ suâ & ex vi verborum, quibus concepta scriptavè sunt, sublima & defæcata atque heroica sint, tamen efficaciam, fructu, gustu, præmio apud Deum careant. Non ob aliam utique causam, quàm quia vitam & formam in mente nostrâ non habent, quam si haberent, efficaciam quoque haberent, & partim in voluntate nostrâ habitum generarent, partim à Deo impetrarent, partim solidarent animum, partim ferax meritum conquirent, partim novas gratias obtinerent &c.

189.

Præsens igitur Industria hoc docet primò, ut quando sive Orationes, sive proposita, sive promissiones, sive affectus prosecutivos vel detestativos facimus, ita faciamus, ut non solum verbis strepamus sonemusque, sed veram & formalem in mente apprehensionem, sensumque orationis, propositi, promissi, affectus, exaggerationis, sublimationisque habeamus, exque illâ verâ ac formali apprehensione loquamur. Ad quod proderit, prius mente quàm ore & verbis orare, proponere, loqui: proderit non festinanter facere, atque orare, sed lentè, & quasi noviter, & nunc primò, antea nunquam hoc oraverimus, proposuerimus &c. proderit non ex imaginariæ memoriæ, sed ex reflexâ rationis recordatione, vel novellâ

vellâ efformatione, conceptioneque orare ac proponere. proderit ex scripto potius quàm ex memoriâ habituatâ, ideoque parùm attentâ orare atque proponere.

2. Docet hæc Industria, ut præter jam dictam, veram, formalem, propriamque apprehensionem eorum, quæ oraturi aut proposituri sumus, curemus insuper, habere vivacem, penetrativam, & efficacem, atque si fieri potest, ipsisme verbis latiore in mente sensum apprehensionemque eorum, quæ oraturi propositurique sumus. Ad quod, maximè proderit usus attentionis, intentionis, fervoris, reverentiæ Dei; proderit item maximè fuga festinationis, & notitia reflexa inaptarum ridicularumque (ut plurimum) causarum, quam vel mens ipsa, vel affectus impotens, vel cura pungens, vel Diabolus insidians obtendit festinationi. proderit fuga arcti temporis, quæ sit causa festinationis. proderit etiam fuga illius avaritiæ, quæ multa expedire dum vult, festinat, non attendit, linguam suam non novit. proderit persuadere sibi, & hac persuasione regi, quod melior sit semel Oratio Dominica dicta debite, quàm centies dicta indebite: quomodo ordinariè dicuntur, quando ex usu, & multæ, & in brevi tempore, & citò dicuntur, nullo alio fine fructuque, nisi ut expediantur.

Similiter unum propositum factum attentè, 190.
deliberatè, advertenter, applicatè, intensè, devote, ardentè, reverenter, exaggeratè, depuratè, sublimiter, heroicè, fœcundè, humiliter, constanter, resolute, resignate, charitative, plus apud Deum valet, plus illi placet, plus me-

M ; retur

retur gratiæ & gloriæ, plus animo & voluntati elicentis prodest, quàm centum proposita, facta tumultuariè, citò, mente festinante, vagâ, tempore stricta. Idem iudicium sit de aliis. Quando ergo orantes dicimus v. g. Pater noster, adveniat regnum tuum; præsentî & intelligenti mente dicamus, & mente concipiamus cognitionem adventumque regni Divini: aut etiam conceptum adventum divini Regni, æstimemus, desideremus; & desideremus humiliter, ferventer, heroicè; desideremus nobis, & omni animæ, omni creaturæ, omni tempore, in omni loco, actu, officio, circumstantiâ. desideremus, quia dignus est Deus, quia hæc creaturæ felicitas &c. Quando item dicimus, Fiat voluntas tua &c. intelligamus hoc mente, *Fiat*: petamus hoc, *Fiat*: amemus hanc voluntatem, submittamus illi nos & omnia nostra, creaturas & omnia earum: felicitatem, & vitam ponamus in hac Voluntate, extra illam infernum & mortem: desideremus illam semper, pro omnibus, ubique &c. Quando dicimus: Deus meus amo te super omnia; revera actum formalem amoris Divini habeamus, & revera talem, quo super omnia Deus appetitur. Item quando dicimus: Offero me totum, totaliter, tibi dignissime Deus; sit in mente & voluntate realis formalisque actus oblationis, & Deus qui dignissimus dicitur, dignissimus censeatur. Item, quando dicimus, Domine utere me ad humiliandum me & exaltandum te valde, sicut scis & vis: sentiamus & sciamus verè formaliterque illius vocis sensum (ad humiliandum me) ut verè vilificationem optemus, verè conculcari,

9. 3. 1. 1. 2.
 1. 1. 1. 1. 1.
 Operi. 1. 1. 1. 1. 1.
 Tom. I
 M. V
 56

culcari, despici, contemni propter vilitatem nostram, Deique amorem ac Christi imitationem velimus. Sentiamus item & gustemus animo exaltationem Dei, etsi propter illam millies & in summo gradu humiliationis nos humiliari sit opus. Sentiamus præterea in animo, plenitudinem sapientiæ potestatis divinæ supra nos, eique totaliter ad omnem usum, conditionem, faciem, speciem, individualem, sensitivam, æstimabilemque exaggerationem resignemus, & in æquilibrio ad nutum voluntatis ejus adorandæ ponamus, quia hoc illis verbis (sicut scis & vis) dicimus. Atque eadem sit reliquorum nostrorum affectuum, propositorum, orationum, & orandi modorum ratio: sive nostri sint, sive alieni, ab aliisque à nobis usurpati.

Quæ res non fatigat animum, neque vires corporis, si prudenter fiat, quia revera fieri potest absque molestiâ & fatigatione: fieri autem debet necessariò, si fructuosos labores istiusmodi nostros esse volumus. Neque est periculum (quod aliquos forsan efficere solet) ne si hac ratione oremus, proponamus, affectus eliciamus, &c. non possimus multas orationes, multa proposita, multos actus, multos affectus facere. Inprimis enim ut prædixi, præstat paucos facere actus, bonos & perfectos, quam plures imperfectos. tum quia unus ille, per se prævalet his omnibus, tum quia in uno illo bono & perfecto, si advertamus, inveniuntur multi boni atque perfecti, integrantes perfe-

ctionem unius totalis, principalis, & quandoque longe plures ac insigniores, quam forsitan illi fuissent, quos ob moram circa unum, ut nobis videtur, perfecte & accuratè faciendum omisimus: tum quia uno illo perfecto, melius perficitur & habituatur Voluntas in bono, & in Deo, quàm fuisset per illos plures, immo per plures illos festinè aut perfunctoriè factos; disposita potius fuisset malè & ad malum, nempe ad perfunctoriè agendum. Deinde faciendo paucos sed perfectos actus, discit mens & anima nostra ejusque potentiae, multos & similes & alios agere aequè, bene & exactè. illa enim diligentia, & perfectionis in actibus cura, quæ initio apparet gravis, morosa, infæcunda, usu efficitur levis, habitualis, facilis, jucunda, facunda, frequens, & frequentandi facilitate utilissima. Neq; enim putare debemus, quòd solum negligenter agendo, discamus agere negligenter, etiam enim diligenter agendo, consuescimus agere diligenter. Quare, nemo hoc periculo moveatur ad sterilem illam festinationem: potius his, quæ dixi, quæque docebit (vera esse) experientia, excitetur ad actuum perfectionem.

192.

Neque tamen per prædicta vellem alicui suadere, putidam immorationem in orando, in legendis precibus Canonicis, dicendo Sacro, recitandâ Coronâ, ubique enim discretionè opus, etiam in ipsâ diligentia, etiam in ipsâ devotione. Non enim imprudenter dixit, qui dixit, Odi nimium diligentes. Quare quando longiuscula est actio, & tempore
cir-

circumscrip̄ta, vel per legem, vel per alia negotia, vel per decorum vitæ communis ac socialis, in ea pergendum est eo modo, quo prudentes, pii, timorati, & perfectionis studiosi solent.

Addo præterea, non inutilem observationem; esse etiam quoddam festinationis genus bonum, quod à vehementia & fervore ignescentis affectus nascitur: quod expertus est & expressit David, dicens. Lingua mea, calamus scribæ velociter scribentis. Quod expetiit Sponsa, quando petiit, Trahe me post te: curremus in odorem unguentorum tuorum. Quod experiuntur ii, in quorum meditatione exardescit ignis. Et sic existimo Paulum festinasse, quando illa dicebat. Quis nos separabit à Charitate Christi? Tribulatio? an angustia? an fames? &c. Ergo festinare quandoque licebit, sed festinatione, non ignavè & negligenter agere assuetæ mentis, sed festinatione concalescentis cordis, & excedentis Deo mentis: quæ si festinat in orando, afficiendo, proponendo, festinat ideo, quia plena est; festinat, quia plenè & clarè & ignitè, ea, quæ festinatò agit, penetrat; festinat, quia verbum bonum eructat; festinat, quia unctio celerem ad motum fecit. Sed hæc hæctenus sint satis ad persuadendum, ut mens nostra cum verbis suis intimam & veram habere curet concordiam, & non tantùm non cogitet aliud quàm loquitur, sed etiam, ut hoc, quòd loquendo cogitat, cogitet formaliter, vivaciter, expressè, exaggeratè, deliberatè.

M s

Hæc

193.

Hæc Industria usum sui habebit utilissimum in plerisque sive præmissis sive subtextendis Industriis: nisi enim ejus in illis habita fuerit ratio, ferè nullus earum fructus erit: omnes siquidem vigorem & efficaciam ab hac accipere debent, atque adeo etiam omnes istam supponunt. Quod consultò adjeci, ut hujus Industriæ usum, tantò efficacius explicarem, atque explicando persuaderem. verè enim sic res habet & non aliter, ut experienti patebit.

INDUSTRIA XXIX.

In Actionibus nostris anticipare; punctualem esse, ultra tempus morari, item agrè & tardè agere, easdem præscindere ac breviate, summi meriti est.

194.

HAc unâ Industria quinque modos & veluti Industrias crescendi in merito per nostras actiones expediam.

Prima est, agere quæ agere debemus (ex obedientiâ, vel sponte, vel aliâ quâvis causâ) in puncto temporis, quo agenda est aliqua res. Hanc rationem agendi S. Pater noster Ignatius præcepit Societatis hominibus, quos vult, audito signo alicujus rei agendæ, statim convolare ad illam agendam, etiam literâ inchoatâ imperfectâ relictâ, sive lecta, sive scripta ea sit.

Talem